

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך הכתוב:
דוב איתן
הכתב הראשי:
אהרון דולב

השבועון המצוייר
לאינפורמציה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב
(ליר תיאטרון "הא"ל")
מ.ד. 138, מל. (זמני) 66785
מען למברקים: "עולמספר"
משרד המערכת בירושלים
רחוב דוד המלך (יוליאן),
מול משרד הסעד.
משרד המערכת בחיפה:
רחוב החלוץ 45, חדר 11,
טלפון 4681 (4-6 אחת"צ)

מכתבים

מיבצע חברה

בהתעניינות רבה קראתי את מאמר העורך הראשי (העולם הזה 757) הדן בכבייה הכאובה שבי יחסים בין שני המינים.
לפי דעתי האשמה תלויה אך ורק בכנות ארצי. נו. הן מרגישות את עצמן יותר מדי חזק, ומנציחות את העבודה שמספרן רב מן הבחורים...
עלי לציין שכאן בשבדיה אמנם היחס בין המינים הוא 4-1, אך הכנות הן הרבה יותר סימפטריות ומנומסות, ואף פעם לא תתנדרה שכתור בלתימוכר יומין אותן לתיאטרון או לשיחת רעים...

זאב פרוידנטל, לוקסה, שבדיה
... על העולם הזה לקחת את העניין לידים וליר זום הקמת מועדון או מועדונים בערים השונות, שהראשון מהם יהיה בתל-אביב לשם נסיון.
מ. הושע, תל-אביב

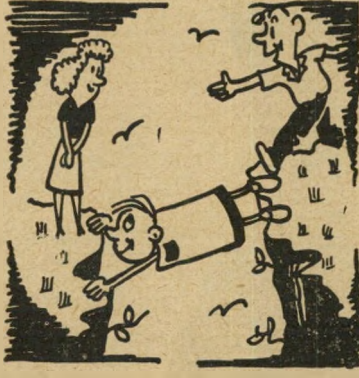
... תפקיד העולם הזה, כמו שהיה במקרה של גרעין עמית, לקבוע מיפנש של יומים...
י. רבינוביץ, תל-אביב
... ליצור קשר בין המעוניינים, הכרות נוער רבות תעוררנה בלי כל ספק לינוש הרות החביתות ולפיתוח ההכנה והידירות בין כל חוגי הנוער...

א. עצמון, תל-אביב
אנו מקיים שהקוראים של העולם הזה יבינו את המטרה הנעלה של פיתוח יחסי היותיות בנוער ויתרמו להקמת מועדון. בתור התחלה אנו תורמים 50 ל"י.

שמעון שוארץ, ברוך מנדלסון
הקמת מועדון עלולה לעורר את הנוער, צעירים מסוג כזה או אחר, שאין פניהם להתישבות, המחפשים מקום להחליף דעות ולנוער קצת את האבק המצטבר היום על העולמי העירוני המשיכילי.
משה שפירא, תל-אביב
כשם שחברי המערכת הצליחו להקים עתון בלתי תלוי וכה אהור על הנוער, כך מאמין אני כי יצליחו להקים ברור דומה את תנועת הנוער הי ראשונה הבלתי תלויה בארץ, דבר אשר רוב רובו של הנוער מצפה לו בלי כל ספק.

גרגל רבימג, נתניה
חסרה לי ולעוד רבים שבכמותי חברה המכילה גם כנות. אני מסתובב לפעמים עם חברי ברחוב אלכסי ובשילת ורואה שמולי מסתובבות גם כנות כמותי, ובקשתי שמוחה לפנים — קשרו בין הבנים ובנות... אחם היותם הנוער לייסודו של גרין עמית, מרוע על פניו כעור עתונכם את כל הנערים והנערות?

יחיאל בן-שלום, תל-אביב
מה דעתכם על פיתוח תאגידות כפי שנהגו תאגידות מאזינים, שבהם ייערכו ויכוחים על דרכו של העתון ומירת השתתפות הקוראים בתוכנו או עריכת עתונים חפשיים בהשתתפות חברי המערכת. כה סבורני שהי יעורר בהרבה לפתרון בעיה זו של (הקמת) חברה דרמיונית.
ירחמיאל ירקוני, זכרון-יעקב
אני בהחלט מצדיק את אלה האומרים שהעתון

והמערכת אינם משרד שידוכים ואף לא מועדון מפלגתי אבל לעומת זאת דעתי היא שאחם יכיר לים לעזור לרבים כמוני ע"י שתקשרו בינוני, לאו דוקא מעל עמודי העתון, תקבלו בקשות מצד קוראים בודדים, תמינו אותם לפי הניל וארגנו אותם...

איוי דומיניץ, תל-אביב
... אני מכיר רבים מן הנוער ללא חברה, החי את החיים החברתיים שלו בקולנוע, ואחר הקולנוע הוא הולך לביתו, אוכל וישן, וחוזר הלילה. על העולם הזה להקים מועדונים בערים הראיות בהם ימצא הנוער את חבריו ובילוייו.

אלי לוי, חיפה
... אם ישנם באלה המוכנים בכל לבם לנפש את החברה הארצישראלית, יש לקבל את פעילותם. נעה קפלן, חיפה
תרומה לאומית גדולה יתרם העתון אם יקדיש מרור מיוחד לחקר בעיות הנוער הישראלי ופתי רונ... אחת הסיבות לבעיה זו היא חוסר מסגרת אל-מפלגתית — בעיקר לנוער בוגר — היכולה לשמש קרקע טבעית להתבוננות חברתית.

יוסף אלון, פתח-תקוה
האם הניל הצעיר של חברי המערכת אינו מחייב אותם למשהו? רמת העולם הזה לא תונמך אם יאפשרו לצעירים ולצעירות בהזדמנויות שונות להיפגש, לשבור את מחיצות איההיכרות ביניהם ולבלות יחדיו. אני אחת מאלה המהלכטים ומכך גם לעזור.

אריה סטרוד, תל-אביב

איך למלחמה ברית-המועצות). הסיפור שלישי, על מונאקו, הוא תוספת משעשעת. הטיפול במדור במרחב שונה במקצת — מקור האינפורמציה דל יותר, מצריך עיבוד יסודי בידי חברי המערכת המתמצאים בשטח. הספור הסנסציוני של הפיהרר האיראני הח"דש בא מידי כתב מיוחד, יהודי פרסי שביקר לא מכבר בארץ והתקשר אתנו. הוא שלח גם את התמונות. כמקור לסיפור התורכי שימשה רשימה של סוכנות רויטר, שגם סרה לנו באמצעות עיתונם, עברה כמה מהדורות עד לצורתה הסופית.

הסיפור הבולט ביותר במדור במדינה היה, כמובן, סיפורו של הד"ר הורוביץ, המשפט תואר באריכות בעתונים היומיים, ולא היה טעם רב לחזור על פרטיו. אולם כאשר החל המשפט קיבל אחד הכתבים הוראה דחופה: "ברר כמה הפלות מלאכותיות יש בארץ, היכן מבצעים אותן, מרוע ובאיזה מחיר; מה דעת הרופאים? הכתב יצא לדרך, ראיון משך שבועיך תריסר רופאים. הי תוצאה: העולם הזה היה גם בפרשה סניסציונית זו העתון היחיד שסיפק את הרקע, שרק הוא נותן משמעות ציבורית רצינית לסניסציה.

יש מין תכונה משונה לעתון זה — כל ה"מושפלים והנעלבים", לפי נוסח דוסטויבסקי, פונים אליו. אלמוני סילפן למערכת, סיפר כי קבוצת הורים פתחה בשביתת רעב בי רחוב טיומקין. גרם לכך שכתבי עתון זה היו הראשונים במקום, עקבו אחרי השביתה משך כמה ימים. משך ימים אלה היתה להם שיהות לברר את מקור רה של שביתת-הרעב נשק חברתי בי-הדור, החיילים היררי שלמים, הלוחמים על שיכונם, ופקידי בית-המשפט בתל-אביב פנו גם הם בעצמם למערכת, אך לא תמיד מכירים יוגונים טובה למערכת: כנראה תחת לחץ הממונים עליו נסוג מנהיג פקירי בית המשפט, ביקש למחרת יום הפרסום את המערכת להכתיש כי אמר את הדברים שאמר.

את מקור הידיעות על התרומות בקרב מנגנון המשלה איני יודע בעצמי. זוהי אינה פורמציה סודית, הבאה מבפנים, קשורה בילת-כבוד של הכתב לבל ימסור את המקור, גם לא למערכת עצמה.

הסיפור המשעשע והמאלף כאחד על חזירי הדרכים בעמודים 9-8 הוא תוצרת עצמית: משטרת התנועה ערכה פעולה מיוחדת לצלם העולם הזה וכתבו. היתה לפעולה זו תוצאה לואי מבדרת: אחד השוטרים מסר, כנראה, כמה מפרטי הפעולה לסופר אחד מעיתוני ה"בוקר, המכבד את עצמו. סופר זה לא התיישר לספר פרטים אלה בעתונו בגוף ראשון, כאילו היה עד ראיה — עשרה ימים אחרי שקרה (כמובן בהעדרו).

כשאתה מסיים את קריאת הגליון של העולם הזה, אתה שואל את עצמך לא פעם — מניין הגיע שפע זה של אינפורמציה, ממקומות ומשטחים כה רחוקים זה מזה, לתוך 16 עמודים צפופים אלה? האם נופי לות הידיעות מעצמן על שולחן המערכת, כתרגומות צלילה לתוך קומיץ פלמחאי, או שיש צורך לרדוף אחריהן דריפה וראמתית, נוסח הוליווד? האם מצטבר החומר במקרה, או שהוא פרי תכנון סבלני?

האמת היא תערובת של כל הדרכים גם יחד. ניסיון גא ליידינו את הגליון האחרון (העלם הזה 760). אם ננחיל מן ההתחלה ייתקל מבטנו ביהודית הדני, הסמל החמודה, המופיעה בסרט 4:55. סיפור זה בא (כמעט) מעצמו, ודוקא למערכת העולם הזה — שניים מעורכי העיתון הם בעלי החטיבת ה"ידיעות החמור", דה לא יכלה איפוא, להימלט מידי העיתון.

פחות קל היה הסיפור המרכזי של הגליון — גנוי מול דם במאלאיה. גם היום, אחרי למעלה משנתיים, יש בידי העולם הזה מנופול מוחלט לסיפור מ"סוג זה בארץ. בעוד שכמעט כל העתונים מסתפקים בהערכת סיפורים מעטוני חוג (בעיקר מטי"ח האמריקאי) נטי העולם הזה דרך זו כמעט מן ההתחלה. הסיבה: נקודת ההשקפה של הקורא הישראלי שונה לחלוטין מן של הקורא האמריקאי, הוא מתעניין בצד אחר של הבעיה.

דוקא בסיפור מאליה בולטת עובדה זו, כתיב העולם הזה הבלטו את הנקודה הישראלית — הדמיון הרב בין המצב בארץ-ישראל לפני מלחמת-העצמאות לבין המצב הנוכחי של מאלאיה והשתלטותם של פקירי המנדט האיי בארץ הגיוגל. חשוב מכך: שפעת המאבק במאלאיה על עתידו של גוש אסיאתי עצמאי, שהקמתו היא (לדעתי) שאלת גורל גם לעתיד ישראל.

הסיפור של מאלאיה תוכנן מראש כסיפור שני בסדרה אור על פני אסיה, ושלושה כתבים של העולם הזה (בתוספת עורך התכנית והעורך הראשי) עמלו עליו קרוב לחודשיים. הם עברו על כעשרים ספרי יסוד וכמה מאות מאמרים, שני פרטים חשובים סופקו קר ברגע האחרון — תאורו של ציין פנג (ע"י טיים האמריקאי) ותאור העוצר (ע"י ניו סטייטסמן הלונדוני).

הטיפול ברשימות המופיעות במדור טכני העולם דומה, גם כאן מנסים הכתבים עשי רת מאמרים על כל נושא, משויכ אותם עם הרקע של ספרייסוד ופרטימלואים הי מסופקים ע"י כתיב חז"ל של העולם הזה, מתמצאים רבבות מילים לתוך רשימה קצרה של טור או חצי טור המבליטה, שיוב, את הנקודה המעניינת ברגע זה את הקורא הישראלי (לדוגמה — השימה של טאפט ו-אייננהואר, בה מבלט הכיט המעניין אותנו: יחסו של טאפט למלחמה בנאצים, יחסו של

במו עיני
תרבות במנות
זקנה אחת נכנסה לחנות, ביקשה מה' זבן ספר לנכדה. שאלה הזבן:
"את רוצה ספר עם נקודות או בלי נקודות?"
הזקנה שוב לא יכלה להתאפק, פרה צה בצווחה:
"מה, גם ספרים כבר מוכרים בנקודות?"
הקורא טוביה בעל-שם. רמת יצחק, וזכה בפרס של 1 ל"י (עם נקודות ובל צווחות).

עדיין קיימים ג'מאקה העובדים ופועלים בנוסח הימים הם במדינה שבה, לכאורה, הרפה הבני רוקראטיה את מקום החזון...

מרים גרוטו, פתח-תקוה
לפני כחודש ימים השתחררתי מן הצבא. רוב חברותי עדיין וכשאני יוצאת לביולויים אין לי קשר עם בני המסע, כי, החברה שלי נתי פוררו, מי התחתן ומי התגרש, ובתור נערה הכבדת את עצמה לא אעשה כל צעד להתגרש לבחור את שהייתי מסכימה לצאת עמו... העולם הזה שבמשך שנים הראה דוגמה למופת והוכיח את האמת המרה ביותר וכפר בכללים מקובלים ויכל למצוא דרך שתשמור על רמתו של העתון ותנשור בין שתי חברות הנוער, בתורים ובחורות. **חנה ק, פתח-תקוה**

העולם הזה יכול להולל מהפכה בחיי הנוער, בתאי שתקשר את שאיפת הנוער לחיי חברות בראים עם רעיון חינוכי אל-מפלגתי. קשר המליון בין עמית כואת ובין רעיון עמית יכול לתת עורר ציבורי מוצק לנרעיו, ובאותה שעה תרים הרמה המוסרית הגבוהה של הנרעיו את המוראל של התנועה כולה.

אביעזר שיש, תל-אביב
המערכת תזמן יחד את בעלי המכתבים, וכן כל שאר הקוראים שיודיעו על רצונם ללך תוך שבוע, כדי לטכס אתם עצה על ההצעות השונות.

סוד הטכנים
איוכובת מאד מהפרסומים שעוד לא היתה הבנה מתה בעתונות העברית (העולם הזה 759). רפור מו"ה זאת רבת-החכמות (על חשבון האיכות), היא תעודת עניות למערכת העולם הזה ולוולו ברמתו התרבותית של צבור הקוראים.

א. שרונג, נתניה
מעולם לא טומטמו כה הרבה אנשים עליידי שטויות כה גדולות, עליידי קומץ אנשים כה קטן. **יעקב שטרן, קרית חיים**
דקתם בהערכתכם את הפרסומים אל לב המדבר, זהו הסיפור מצויין אשר קראתי אותו מתחילתו ועד סופו בנשימה אחת.

יצחק קוקיא, ירושלים
לאחר הפרסום הרב שעשיתי למיולכם ל... (סוד צבאי!) בא עתונכם ושכנעני כי הוא מקל בחומרות ומחמיר בקלות. בראש וראשונה — התפארתכם כי טיולכם היה הראשון לאזור זה, ריקה היא. שליחי הקיבוץ המאוחד המדימוכם כי טיול מראסידמאן לאלול, אשר ארך עשרה ימים, כל פרשת מיולכם אסופה מין סוריות מורה. לא הזכרנו כל שם מקום, אשר עברנו בו — על מה ולמה לאלוהים ולכם פתגמים!

יאיר בן-יב, מנחת עולים
משה שלו, התנועה המאוחדת אילו יכולנו לפרסם את דרך המסע היו הקוראים בן-יב ושליו יותר שלווים כי אמנם היה המסע הראשון באזורים מסויימים (כולל מטע הקיבוץ המאוחד). באשר לסיבת הסוד-דיות (הצבאיות) הרי אדם טבח מפורסם: "אילו רציתי שכל אחד ידע מה שיש בסיר לא הייתי מכסה אותו."

אותרו חבר שייצג את המערכת בייש קשות את כולכם — שטיפת רגליים בתוך נב מספיקה לסלק מן המסע.

גדעון רביב, תל-אביב
קש וגמרים בחו"ל
...אני מאור מכסוסים מעתונכם מתעורר חופשי לנער עברי. אולם ברצוננו להביא לתשומת לבכם מנרתת אחת, שכתור עתון חינוכי לנוער אינה צריכה להימצא בעתונכם: המלים הזרות החזות רות ומופיעות בעתון. המרגיז בדבר הוא שלמלים אלה, בהרבה מקרים, ישנו מלים עבריות, ואם אין, עשו אתם מאמץ ויצרו מלים חדשות.

בנימין בירמן, אברהם הלפרין, ניו-יורק
אוקי!
רקיעה תימנית?
אין לי כל ספק ביחס לכושר הרקיעה של הבחורים המופיעים מעל לכתובת, הרקיעה ברגי ליים" (העולם הזה 758) אולם מה בדבר הרובים? האם תוכלו להראות לי לפחות שניים המוכתמים בצורה אחידה? לפי דעתי עליכם להקפיד יותר בחבירות התמונות, כי סוף סוף העתון מוצא דרכו גם מחוץ לנבולות הארץ (אנשים תמימים עלולים לחשוב כי אלה הם חיללים אשר גרשו את הממשלה הארכיולאוגיות האמריקאיות, מעיר הברזה של מלכת שבא, או משהו דומה לזה).

עמוס יהלומי, חיפה

ה ש ע ר

היא מוצאת חן בעיניכם? גם בעינינו. אתם רוצים לדעת מי היא? גם אנחנו. היא צולמה על שפת ימה של תל-אביב. אחר כך אבדה לנו. המוצא מתבקש להודיע על המציאה למערכת.